Dansk Akvakulturs politik til sikring af bæredygtig åleopdræt

Politik

Dansk Akvakultur arbejder proaktivt for at sikre et bæredygtigt Dansk opdræt af ål. Det kræver tiltag på en række centrale områder, og vi vurderer, at de væsentligste tiltag er:

1. At stoppe eksporten af glasål til Kina
2. At stoppe importen af ål fra Kina
3. At intensivere den danske udsætningsstrategi
4. At dokumentere effekterne af udsætning
5. At indføre yderligere bevaringstiltag gennem ålebevaringsplanen
6. At kunne reproducere ålen
7. At tilvejebringe en certificeringsordning for bæredygtig åleopdræt

Biologi

Det vides endnu ikke med sikkerhed, hvor ålen gyder, men fund af små larver i Sargassohavet syd for Bermuda indikerer et muligt gydested. Larverne driver med Golfstrømmen og ankommer tidlig vinter til Syd Europa og om foråret til Nord Europa.

Efter ankomstenn til de Europæiske kyster omdannes larverne til såkaldte "glasål". Når vandtemperaturen når 10 til 12 grader søger de op i ferskvand.

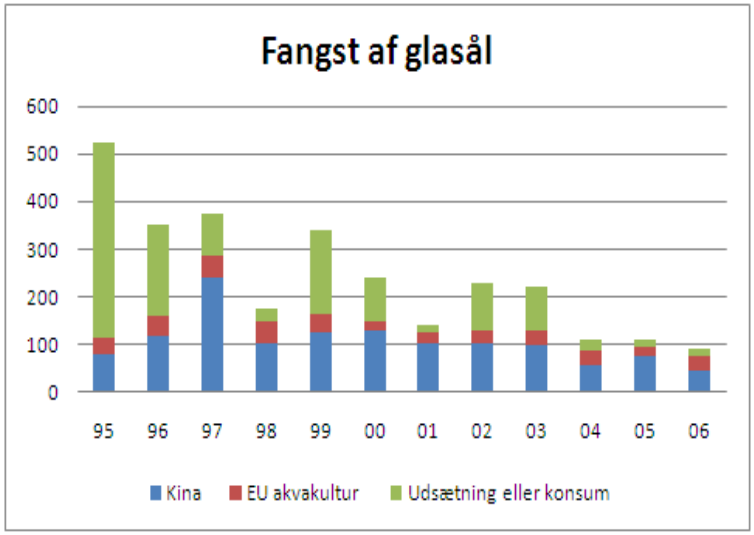

Fangsten af glasål er siden 1995 faldet fra ca. 500 til ca. 100 tons. Glasål fanges i sær i Biscayen. Ca. halvdelen eksporteres til Kina, hvor de anvendes til opdræt. De opdrættede Kinesiske ål eksporteres til bl.a. EU, hvilket har store negative konsekvenser for EU's åleopdræt. Den store eksport presserne priserne på glasål op, og eksporten har derfor også en negativ indflydelse på udsætningen af ål. En mindre andel går til EU's åleopdræt, og andelen til udsætning og/eller konsum har været stærkt faldende.

Ål tilbringer mellem 2 og 20 år i de europæiske vandsystemer som gulål. Efterfølgende omdannes ålene til blankål, og de begynder rejsen tilbage til Sargassohavet for at gyde.

I midten af 1980érne faldt antallet af glasål, som når op i floderne, til 10 % af det tidligere niveau, og ICES vurderer, at det nu er nede på 1 %. Faldet skete over hele EU, og der er ikke identificeret en enkelt specifik årsag. Som mulige årsager peges der på overudnyttelse af ål i alle dens livs stadier, fald i egnede habitater (afvanding, dæmninger, vandkraftværker), ændringer i klima og hav strømmene, sygdomme, parasitter, forureninger, mv. Ifølge ICES er bestanden nu uden for sikre biologiske grænser.

Dansk Akvakultur finder det afgørende, at der iværksættes tiltag, der kan sikre ålens fortsatte overlevelse, og vi agter at bidrager proaktivt til deres gennemførelse.
Vi mener, at der skal fokuseres på nedenstående konkrete initiativer.

Eksport af glasål til Kina

Som det fremgår af ovenstående eksporteres næsten halvdelen af alle glasål til Kina, og det har en række negative effekter.

Den store eksport til Kina presser priserne på glasål op, hvilket stimulerer til øgede fangster og det reducerer udsætningerne, fordi de nationale myndigheder får færre glasål for pengene.

Kineserne eksporter de færdige ål især til Japan, men Kineserne har fået store problemer med eksporten, da der bl.a. er fundet malakitgrønt, tungmetaller, antibiotika og krystalviolet i ål fra Kina. I 2007 indførte det amerikanske FDA total kontrol på alle ål fra Kina, hvilket vanskelig gjorde importen af ål fra Kina til USA

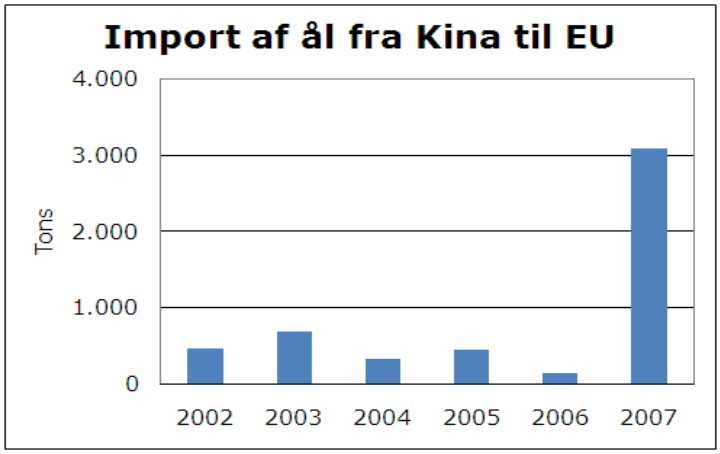

Som konsekvens er importen til EU fra Kina steget med 2.000 % i 2007

På opfordring fra bl.a. Dansk Akvakultur har EU nu indført en skærpet fødevarekontrol, men udviklingen er bekymrende for fødevaresikkerheden og det påfører EU's opdrættere stor skade. Opdræt i Kina sker under helt andre vilkår, og derfor kan de sælge til væsentligt lavere priser.

Dansk Akvakultur anbefaler, at EU tager initiativ til at begrænse eksporten af glasål til Kina, fordi det øger presset på glasål, hæmmer EU's udsætninger og fordi den efterfølgende eksport af store ål fra Kina udgør en risiko for forbrugernes sikkerhed og skader EU's opdrætssektor.

Dansk Akvakultur agter at anmode EU om at indføre beskyttelsesforanstaltninger mod import af ål fra Kina.

EU forordning om foranstaltninger til genopretning af bestanden af Europæiske ål

Det fremgår af forordningen, at for ferskvandsområder er målsætningen, at mindst 40 % af biomassen af voksne ål undslipper tilbage til havet set i forhold til det bedste skøn over den mængde, der ville undslippe til havet, hvis bestanden ikke var udsat for menneskeskabt påvirkning.

For saltvandsområder skal indsatsen i ålefiskerierne reduceres fra den 1. juli 2009 med mindst 50 % i forhold til 2004-06 eller med så meget, at ålefangsten reduceres med mindst 50 % i forhold til 2004-06.

Inden 31. juli 2013 bør 60 % af den årlige fangst af ål under 12 cm forbeholdes til udsætning. Dette tal kan dog nedsættes, hvis markedspriserne for ål til udsætning falder markant i forhold til priser for ål, der anvendes til andre formål. Der er således en tæt sammenhæng mellem eksporten af glasål til Kina og EU's udsætningsplaner, da en stor Kinesisk efterspørgsel presser den relative pris på ål til udsætning, hvilket kan resultere i en lavere udsætningsandel.

Medlemsstaterne skal indsende deres udkast til åleforvaltningsplaner til EU Kommissionen senest den 31. december 2008, og planerne skal iværksættes senest den 1. juli 2009

I henhold til forordningen betragtes udsætning som en bevaringsforanstaltning, såfremt udsætningen er en del af en åleforvaltningsplan, vedrører ål under 20 cm, og bidrager til at nå målet for undslipning på 40 %.

For Danmarks vedkommende vil målopfyldelse kræv urealistisk store årlige udsætninger svarende til 5 - 6 tons glasål i ferskvand og 33 tons i saltvand.

Dansk Akvakultur støtter arbejdet med den danske åleforvaltningsplan og anbefaler, at udsætningerne intensiveres, og at der allokeres de nødvendige midler hertil gennem den Europæiske Fiskerifond.

CITES

CITES – Convention on International trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora – har optaget ål på bilag II. Bilaget omfatter arter som ikke nødvendigvis er truet af udryddelse, men hvor handlen skal kontrolleres som led i at sikre artens overlevelse. Tiltaget træder i kraft den 13. marts 2009

Med optagelse på bilag II skal der udstedes et eksport certifikat før eksport. En sådan tilladelse må kun udstedes, hvis forskellige betingelser er opfyldt, og der gælder bl.a., at eksporten ikke må skade artens overlevelse.

I Danmark gennemføres CITES-bestemmelserne via en fælles EU-lovgivning. Groft sagt udgør Rådets forordning det overordnede lovgrundlag, som bygger på Washingtonkonventionens bestemmelser, mens Kommissionens forordning angiver de praktiske detaljer for, hvordan Rådets forordning skal gennemføres.

I EU optages arterne på fire bilag: A, B, C og D. Ål er optaget på bilag B. Det er forbudt at importere og eksportere dyr og planter, der er omfattet af bilag A. Eksport af arter der er omfattet af bilag B, C og D kræver, at der forud for eksporten er udstedt en CITES-eksporteksporttilladelse.

Dansk Akvakultur anbefaler, at CITES og EU skærper kravene til international handel med ål, så eksport ud af ålens naturlige leveområder forbydes.

Udsætning af ål i kystnære områder

For at ophjælpe de lokale bestande bliver der hvert år udsat yngel. Danske åleopdrættere køber glasål til videre opdræt. Efter 3-6 måneders vækst er glasålene ca. 3 gram store sætteål. Når ålene er screenet for sygdomme og parasitter, er de klar til udsætning.

Udsætningerne foretages langs kysterne og i ferskvandsområder. Den praktiske del af udsætningerne foretages af fritidsfiskere, der sejler ålene ud og spreder dem i områder med vegetation eller blødbund i juli og august måned. Man regner med, at 7 - 15 % af de udsatte ål overlever. Ved udsætning af større ål kan procenten nå op på 50 til 60 %.

Mængden af ål, der udsættes, svinger fra år til år og er i høj grad afhængig af priserne på glasål, som styres af udbud og efterspørgsel. Specielt kinesiske dambrugere kommer til Europa og opkøber meget store mængder glasål, hvilket får priserne til stige kraftigt.

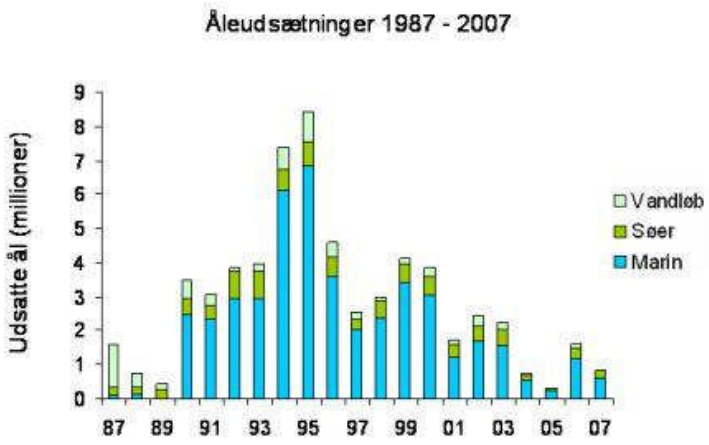

Udsætningerne er et supplement til det lokale fiskeri og for at ophjælpe gyde bestanden.

Dansk Akvakultur anbefaler, at der skaffes yderligere dokumentation om effekterne af udsætningerne.

Dansk Akvakultur

Forskningsprojekt "kunstig reproduktion af ål"

De Danske åleopdrættere gennemfører sammen med Danmarks Tekniske Universitet et stort og ambitiøst forskningsprojekt, som skal gøre det muligt at reproducere ålen og dermed gøre opdræt uafhængig af glasål, der indfanges i naturen. Der er opnået markante fremskridt, og der er i løbet af processen slået flere verdensrekorder i at "holde ålelarver i live".

Der søges nu om støtte til at øge indsatserne gennem et stort EU projekt.

Dansk Akvakultur opfordrer til, at der allokeres de nødvendige midler og ressourcer til forskning i ålens reproduktion.

Certificering

Dansk Akvakultur arbejder proaktivt på at styrke bæredygtigheden i dansk fiskeopdræt. Vi agter derfor at indgå en aftale med relevante aktører, hvor vi i samarbejde udarbejder strategier og handlingsplaner for bæredygtigt akvakultur.

Arbejdet kan på sigt udmøntes i en egentlig certificeringsordning.

Dansk Akvakultur opfordrer til, at alle relevante interessenter støtter arbejdet for bæredygtigt opdræt, og at beslutninger træffes på et fagligt grundlag.

Dansk Akvakultur

September 2008